

Staré zlaté časy...?

S přibývajícím věkem začíná každý vnímat skutečnosti, kterým v mládí nevěnoval pozornost. Po padesátce nebo šedesátce vidí věci, kterých si předtím nevnímal. A ať si to člověk připouští nebo ne, většinou se mění i jeho pohled na dění kolem. Z toho pak pocházejí známé stesky, které již dostaly podobu okřídlených rčení: „To dříve nebývalo...! Za našich mladých let...!“.

Změna postoje a pohledu s přibývajícím věkem je přirozená. Kdosi moudrý řekl, že ten, kdo se v padesátce dívá na svět stejně, jako když mu bylo dvacet, promarnil třicet let života. Je pochopitelné, že když člověk jde životem s otevřenými očima a vnímavou myslí, tak nasbírá zkušenosti, které mu žádná škola nemůže poskytnout. Nešťastný je však ten, kdo se vzhledne v minulosti a stane se na ní citově závislý; takový nešťastník je potom jejím zajatcem. Všechno, co zažívá v přítomnosti, ho znechucuje a budoucnost vidí jako černou díru, která ho dříve nebo později pohltí.

Jsme „příslušníci“ Generace padesát plus a naše přednost je v tom, že nám Pán Bůh dává jedinečné rady, co dělat, když procházíme podzimem života. Nedocenitelný zdroj moudrosti nám nabízí v myšlenkách zaznamenaných králem Šalomounem. Ten se vyjádřil i k výše zmíněnému problému: „Neříkej: ‘Čím to je, že dny dřívější byly lepší než tyto?’ To není moudré, ptáš-li se na to.“ (Kaz 7,10)

Je pravda, že každý z nás si v mysli nese z minulosti vzpomínky na krásné a hřejivé chvíle. Setkávali jsme se s lidmi a prožívali věci, které nelze z paměti vymazat. Jako věřící jistě vzpomínáme na chvíle, kdy nás zastavil Ježíš, kdy jsme se s ním setkali jako se svým Spasitelem – pokud jsme takovou živou zkušenost učinili!

Nezakrývejme však skutečnost, že v životě každého křesťana je nějaký začátek jeho duchovního boje, že každý máme startovací bod, kdy jsme se vydali na cestu, na které jsme pak odhazovali břemena, s nimiž nelze vejít do Božího království. Zahájili jsme životní etapu, která by měla být poznamenána duchovním růstem. A zde jde o to, s jakými pocity jsme se toho starého a život zatěžujícího balastu zbavili. Není právě on příčinou naší nostalgie a vzpomínek?

Vzpomeňme při této příležitosti Lotovu ženu. Ve Starém zákoně se objevuje několik žen, které by stály za vzpomínku. Je však zajímavé, že Pán Ježíš se vůbec nezmínil třeba o Mojžíšově matce, o Deboře, o Rút nebo Ester, ale upozorňuje nás na Lotovu manželku: „Vzpomeňte na Lotovu ženu!“ (Lk 17,32)

Ve skutečnosti o ní téměř nic nevíme. Celá biblická zpráva o ní je shrnuta v jedné větě: „Lotova žena šla vzadu, ohlédla se a proměnila se v solný sloup.“ (Gn 19,26) Někteří vykladači Bible vidí v jejím ohlédnutí velký hřích a jsou toho názoru, že byla spravedlivě potrestána.

Jsem přesvědčen, že takový názor je znevážením Boží spravedlnosti. Samotné ohlédnutí se přece není hřích. Ohlížet se zpět a vzpomínat na minulost není hříšné, ale v určitých případech je to nebezpečné. To nám připomíná i příběh Lotovy ženy. Od minulosti, kterou tak milovala, ji dělila neprůchodná stěna padajícího ohně a dýmu, ale ona se trápila sžíravou touhou po tom, co už bylo nedosažitelné a nemožné vrátit.

Svou zkušenost s nostalgickou vzpomínkou na minulost učinil i známý křesťanský spisovatel a kazatel Max Lucado. A k jakému závěru došel?

„Je smutné dívat se, jak věci stárnou. Město, ve kterém jsem vyrůstal, stárne. Byl jsem tam nedávno. Některé budovy jsou na spadnutí, některé už nestojí. Někteří z mých učitelů jsou v důchodu, jiní jsou dávno pohřbeni. Na dveřích starého kina, kde jsem si dával dostaveníčka, je nápis „Na prodej“. Dvůr společenského domu, kde vždy bývalo rušno, je zarostlý mechem a divokou trávou. Některé spolužačky ze střední školy jsou rozvedené. Vedoucí našeho uměleckého kroužku zemřela na rakovinu. Nejlepší fotbalista je pohřben vedle mého otce.

Kdyby se tak všechno mohlo vrátit zpět! Kdyby šlo všechno obnovit! Kdybych mohl sfouknout prach z ulic. Kdybych se opět mohl projít kolem domů našich sousedů, zamávat na známé tváře, pomazlit se se psy, které jsem znal a kdybych si v parku zase mohl zahrát fotbal. Kdybych mohl projít hlavní ulicí a zavolat na obchodníky, kteří již dávno odešli na odpočinek. Kdybych mohl otevřít některé dveře, které jsou dávno zabedněné. Chtěl bych všechno prožít znovu. Přál bych si všechno obnovit, ale nemohu...

Tato smutná skutečnost nás vybízí k jednomu: Hledejme nové a trvalé hodnoty! Ty nejsou za námi, ale před námi.“

Jiří Drejnar